

Nr 343.

Av herr **Adolfsson m. fl.**, angående utredning rörande möjligheten att för semesterhemsändamål frigöra lämpliga byggnader på av kronan ägda egendomar m. m.

Till följd av de höga inackorderingspriserna på pensionat och badorter har ett mycket stort antal arbetarfamiljer inte möjlighet att utnyttja sin semesterledighet på det sätt, som vore önskvärt ur såväl deras egen som samhällets synpunkt. De ekonomiska hindren medföra, att arbetarfamiljerna i stor utsträckning nödgas stanna hemma under semestertiden. Därigenom gå de således miste om det miljöombyte, som är en av de viktigare förutsättningarna för att semestern skall få den betydelse som den bör ha. I många andra fall är allenast en cykeltur det enda, som står semestrande arbetare till buds.

Folkrörelsernas rese- och semesterorganisation — Reso — har bl. a. genom anläggningen Örenäs i Skåne bevisat, att det är möjligt att nedbringa pensionskostnaderna utan att bekvämligheten eftersättes. Förutom utrymmena i slottet har till gästernas förfogande ställts ett antal nyuppförda småstugor i slottsparken, vardera inrymmande 1-, 2- eller 4-bäddshytter. Ehuru även de priser som tillämpas på Örenäs äro åtskilligt för höga för många arbetarfamiljer, har man skäl att säga, att man i fråga om anläggningens karaktär är inne på rätt väg.

Enligt undertecknades mening borde staten ingripa för att åstadkomma liknande anläggningar i tillräcklig utsträckning och till sådana pensionspriser, att dessa semesterslott kunde bli en tillgång för den breda allmänheten. Anläggningarna kunde även i övrigt nyttjas för allmännyttiga ändamål, bl. a. såsom förlägningsplats för större fackförenings sammankomster, för folkrörelsernas studiearbete o. s. v. Därest dylika semesteranläggningar förekomme, skulle även frågan om husmoderssemestern bringas närmare sin lösning, eftersom det då i många fall skulle bli möjligt för hela familjen att semestra tillsammans utan att hustrun behövde bekymra sig om hushållsangelägenheterna.

Undertecknade anse, att dylika semesterhem borde inrättas i varje län. Byggnaderna på flertalet kronodomäner äro icke lämpade som semesteranläggningar och äro dessutom som regel disponerade av arrendatorerna eller utnyttjas för andra ändamål. Kronan äger dock en del bruksgårdar och andra egendomar, där byggnaderna skulle med fördel kunna användas för här nämnda syfte. Bland dylika kunna nämnas Skinnskatteberg och Kungsör i Västmanland, Östermalma i Södermanland, Thomarps Kungsgård och Bäckaskogs Kungsgård i Kristianstads län, en rad bruksgårdar kring Mäla-

ren m. fl. En undersökning borde företagas rörande möjligheten att frigöra ett antal byggnader för ovan angivet ändamål. Dessutom existerar runtom i landet ett stort antal slott i privat ägo, vilka icke användas rationellt. Lämpliga dylika kunde inlösas av staten och förvandlas till semesteranläggningar.

Mest tjänliga som semesteranläggningar torde byggnaderna på ett stort antal fideikommiss vara, emedan på fideikommisen i allmänhet förekomma slott eller slottsliknande byggnader, vilka nu utnyttjas i endast ringa utsträckning. Det är för närvarande icke möjligt för staten att inlösa fideikommisssegendomar. Då emellertid proposition med förslag om lagändring beträffande fideikommissrättigheterna bebådats, bör därmed möjligheten för staten att förvärva fideikommisssegendomar uppstå.

Vad själva driften av dylika anläggningar angår, kunde denna måhända under statlig kontroll anförtrös Reso eller därmed jämförlig organisation. Det arrangemang som vidtagits beträffande ön Fjällång utanför Ornö i Stockholms län, där Reso disponerar halva det av kronan inköpta området, torde åtminstone i en del fall kunna tillämpas även på andra håll.

Med stöd av ovan sagda föreslå undertecknade,

att riksdagen beslutar att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning rörande möjligheten att för semesterhemsändamål frigöra lämpliga byggnader på av kronan ägda egendomar samt på sådana lämpliga egendomar, vilka kunde inlösas av staten.

Stockholm i januari 1945.

Gunnar Adolfsson.

S. Rönn-Christiansson.

Set Persson.